

VERSLAG EN JAARREKENING STICHTING BIJBELS MUSEUM 2021

Verhalen
van
Hoop

Luister NU

Deel jouw verhaal via en win een foto-shot

BIJBELS MUSEUM

**VERSLAG EN
JAARREKENING
STICHTING
BIJBELS MUSEUM
2021**

INHOUDSOPGAVE

I. BESTUURSVERSLAG

1. VERSLAG VAN DE DIRECTEUR/BESTUURDER 08

2. MISSIE 11

3. TENTOONSTELLINGEN EN ACTIVITEITEN

DIT IS MIJN VERHAAL. JONGEREN OVER GELOOF, HOOP EN INSPIRATIE 13

VERHALEN VAN HOOP 14

KEES DE KORT | IKONEN 16

TIJD EN EEUWIGHEID. POËZIE IN BEELD EN WOORD 17

VOORUITBLIK PROGRAMMERING 2022 22

4. COLLECTIE

ONTZAMELPROJECT TOEKOMST COLLECTIES BIJBELS MUSEUM 24

PUBLICATIE DE TOEKOMST VAN EEN COLLECTIE.

ONTZAMELEN IN DE PRAKTIJK 24

5. MARKETING EN COMMUNICATIE

CORPORATE COMMUNICATIE 27

TENTOONSTELLINGSMARKETING 28

PUBLIEKSBEREIK 29

VRIENDEN 31

SAMENWERKINGSPARTNERS 31

6. ORGANISATIE

GOVERNANCE CODE CULTUUR 33

CODE DIVERSITEIT EN INCLUSIE 33

FAIR PRACTICE CODE 34

DUURZAAMHEID 34

MEDEWERKERS 34

MUSEUMREGISTER 35

7. RAAD VAN TOEZICHT

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT 36

SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT EN (NEVEN-)FUNCTIES 39

8. FINANCIËN

EXPLOITATIE, FINANCIERINGSMIX EN EIGEN VERMOGEN 42

FONDSENWERVING 43

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: OVERZICHT TENTOONSTELLINGEN EN ACTIVITEITEN 46

BIJLAGE 2: PUBLICATIE DE TOEKOMST VAN EEN COLLECTIE.

ONTZAMELEN IN DE PRAKTIJK 47

II. VERKORTE JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2021 50

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021 52

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING 53

I. BESTUURSVERSLAG

1. VERSLAG VAN DE DIRECTEUR/BESTUURDER

2021 was het tweede op rij waarin vanwege het overheidsbeleid inzake covid onze tentoonstellingen op verschillende plekken in het land moesten sluiten voor publiek. Pas eind juni kwam het culturele leven in Nederland weer op gang, om vanaf 14 december opnieuw voor een periode van vijf weken te moeten sluiten. Net als in 2020, met de Open Call *Nieuwe Aarde*, vonden we ook dit voorjaar weer een manier om toch zichtbaar en hoorbaar te zijn met onze missie. Met *Verhalen van hoop*, een tentoonstelling specifiek gericht op jongeren, waren we prominent aanwezig in de publieke ruimte in vijf studentensteden.

De tentoonstelling *Kees de Kort | Ikonen* in Stadhuismuseum Zierikzee was vanwege een lockdown slechts drie weken te zien in juni 2021. Het Stadhuismuseum en het Bijbels Museum besloten daarom om de tentoonstelling vanaf medio december 2022 tot en met juni 2023 te hernemen.

De reizende tentoonstelling *Dit is mijn verhaal. Jongeren over geloof, hoop en inspiratie* was begin 2021 te zien in Museum Klooster Ter Apel en vanaf augustus in de Nieuwe Kerk te Middelburg. Daarmee hebben we – anderhalf jaar later dan gepland – de reis van deze tentoonstelling door het land toch goed kunnen volbrengen.

De eerste helft van 2021 werkten we hard aan de ontwikkeling en financiering van een nieuwe tentoonstelling, *Tijd en Eeuwigheid. Poëzie in beeld en woord*. Met monumentale papierkunst van Annita Smit en vijf nieuwe gedichten van vijf eigentijdse dichters openden we op 30 juni op twee prachtige locaties in Den Haag, waar we in drie maanden maar liefst 35.201 bezoekers bereikten. In Escher in Het Paleis werd de papierkunst gepresenteerd in relatie tot het werk van Maurits Escher. Op een steenworp afstand was het overige werk te bewonderen in de Kloosterkerk. Vanwege de covidrestricties was een grote opening niet mogelijk. In plaats daarvan organiseerden we intieme ontvangsten voor relaties. In het najaar reisde *Tijd en Eeuwigheid* door naar Uden. Daar presenteerden we de papierkunst en gedichten in combinatie met objecten uit de collectie van Museum Krona. De literaire middagen in Den Haag en Uden waren een groot succes, zowel inhoudelijk als qua publieksbereik.

Het bureau van het Bijbels Museum wist 2021 overigens goed te benutten; we ontwikkelden een nieuw meerjaren- en vriendenbeleid, vernieuwden de huisstijl en website en stapten over naar een nieuw boekhoudprogramma en CRM-systeem. We voltooiden een publicatie over het ontzamelproces en droegen enkele laatste objecten uit de collectie over aan nieuwe eigenaren. Daarnaast startten we met de ontwikkeling en fondsenwerving van een nieuwe tentoonstelling, *EXODUS*. Hiervoor gingen we een relatie aan met een nieuwe presentatiepartner, Buitenplaats Doornburgh, met wie we de komende jaren zullen samenwerken. In 2021 gingen we bovendien in gesprek met diverse nieuwe presentatielocaties. Die gesprekken leiden niet altijd direct tot een match op korte termijn, maar zaaien wel voor de toekomst.

In 2021 bereidden we bovendien de audit voor van het Museumregister, dat de positie van het Bijbels Museum als geregistreerd museum wilde herijken. De audit zelf vond plaats in 2022.

De raad van toezicht van het Bijbels Museum werd in 2021 uitgebreid met Linda Nooitmeer. Begin 2022 verwelkomden we wederom een nieuw lid, Natascha Slagtand.

Ondanks dat het culturele leven voor het publiek een groot deel van het jaar stil lag, heeft het Bijbels Museum in 2021 veel ontwikkeld en tot stand gebracht. We zijn dankbaar voor de steun die we daarvoor hebben gekregen van de vrienden van het museum en van verschillende fondsen en financiers: het Mondriaan Fonds, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Predikfonds, de Iona Stichting, de Vrijzinnige Fondsen, de Schrijverscentrale, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Amsterdams Fonds voor de Kunst.

Amsterdam, 8 juni 2022
Carolien Croon
Directeur/bestuurder

Tijd en Eeuwigheid te gast in Escher in Het Paleis, Den Haag (foto Arjan de Jager)

2. MISSIE

Het Bijbels Museum deelt voor deze tijd relevante verhalen met een zo groot en divers mogelijk publiek. Verhalen over zingeving, bezinning en bezieling, die mensen inspireren. We doen dat met reizende tentoonstellingen en activiteiten die we zelf of met coproducten ontwikkelen en produceren. We presenteren ons werk samen met partners op verschillende plekken in het land, zoals in musea, monumentale kerken en publieke gebouwen. De tentoonstellingen hebben altijd een relatie met de Bijbel, een Bijbelverhaal of een Bijbels thema. Vaak raken ze aan het gedachtengoed van meerdere religies tegelijk. We nodigen geregeld kunstenaars uit om nieuw werk voor ons te maken. Met onze exposities willen we de bezoeker in het hart raken, zachtmoedig confronteren, inspireren en bemoedigen.

Dit is mijn verhaal in Museum Klooster Ter Apel (foto Siny Scholte Aalbes)

3. TENTOONSTELLINGEN EN ACTIVITEITEN

Dit is mijn verhaal. Jongeren over geloof, hoop en inspiratie

Museum Klooster Ter Apel
25/9/2020 – 15/3/2021
 vanaf 14 december gesloten

Nieuwe Kerk Middelburg
21/8/2021 – 12/11/2021

In *Dit is mijn verhaal. Jongeren over geloof, hoop en inspiratie* (DIMV) vertellen achttien jonge christenen over een kantelpunt in hun leven, met een koppeling naar het Bijbelverhaal dat hen in die periode hoop en inspiratie gaf. DIMV geeft een eigentijds beeld van wat het betekent om vandaag jong en christen te zijn. De verhalen vormen persoonlijke ontmoetingen waarin universele thema's als vriendschap, vergeving, loslaten, en het accepteren van jezelf naar voren komen. Via deze verhalen brengt DIMV het hedendaagse, diverse en veelkleurige christendom in Nederland in beeld (en geluid).

De tentoonstelling bestaat uit een combinatie van nieuw, in opdracht van het museum gemaakt werk van jonge kunstenaars en voorwerpen en quotes van jongeren. Zilveren Camerawinnares Cigdem Yuksel maakte twaalf fotoportretten. Maartje Duin en Lotte van Gaalen produceerden twaalf korte audiodocumentaires. Sanne Rovers maakte tenslotte zes videoportretten, met animaties van Tess Martin.

Publiektheoloog Janneke Stegeman interviewde jongeren die tezamen de drie zuilen binnen het christendom vertegenwoordigen - protestant, katholiek en oosters-orthodox. Dit resulteerde in een grote diversiteit aan sociaal-maatschappelijke achtergronden en boeiende verhalen. De sprekers varieerden van autochtone Nederlanders en Nederlanders uit de voormalige koloniën (Suriname, Antillen, Indonesië en de Molukken) tot jonge christenen uit Poolse, Latijns-Amerikaanse, Ghanese, Syrische en Eritrese gemeenschappen. De meeste jongeren werden gescout in de steden waar de tentoonstelling gepresenteerd werd.

Dit is mijn verhaal ging in februari 2019 in het Bijbels Museum in Amsterdam in première en was in 2020 te zien in Academiehuis de Grote Kerk te Zwolle. Vanaf september 2020 was de tentoonstelling te gast in Museum Klooster Ter Apel. Tot de lockdown in december 2020 trok het museum circa 4.000 bezoekers.

Voor de zomer van 2021 stond *Dit is mijn verhaal* ingepland voor de Kloosterkerk in Den Haag en het Centrum Beeldende Kunst (CBK) in Middelburg. Vanwege de lockdown moesten beide locaties tijdelijk hun deuren sluiten. In Den Haag kon de tentoonstelling uiteindelijk niet meer worden getoond. In Middelburg was *Dit is mijn verhaal* te zien van 21 augustus tot en met 12 november 2021, zij het niet in het CBK, maar in de Nieuwe Kerk.

Gezien de duizenden toeristen die 's zomers deze kerk bezoeken, de actieve gemeente die er kerkt en de afwezigheid van affiche-distributeurs in Zeeland werden de betaalde communicatie-uitingen voor *Dit is mijn verhaal* beperkt tot flyercampagne in de stad. In samenwerking met Kok Boekencentrum brachten we bij de tentoonstelling een publicatie uit. Het boek was op alle tentoonstellingslocaties te koop.

DIMV werd mogelijk dankzij ruimhartige bijdragen van het Fonds Kerk en Wereld, Stichting Woudschoten, het VSBfonds, het Amsterdams Fonds voor de Kunst, de Vermeulen Brauckman Stichting en Stichting Rotterdam.

Opening en activiteiten

Middelburg

Op 20 augustus 2021 opende Don Ceder, kersvers Tweede Kamerlid voor de ChristenUnie, *Dit is mijn verhaal* in de Nieuwe Kerk. Dat gebeurde in aanwezigheid van Dave Willeboordse, een van de geportretteerde jongeren, zelf afkomstig uit Middelburg. De tentoonstelling kwam goed tot zijn recht in de voormalige abdij in het centrum van de Zeeuwse hoofdstad.

Op 8 oktober 2021 organiseerde het Bijbels Museum de jaarlijkse Vriendendag in de Nieuwe Kerk.

Dankzij onze partners – het Zeeuws Museum, de Openbare Bibliotheek, boekhandel Drukery en het University College Roosevelt – en het enthousiasme van de kunstcommissie van de Nieuwe Kerk trok *Dit is mijn verhaal* in Middelburg 5.800 bezoekers. De reacties van dit publiek waren zeer positief.

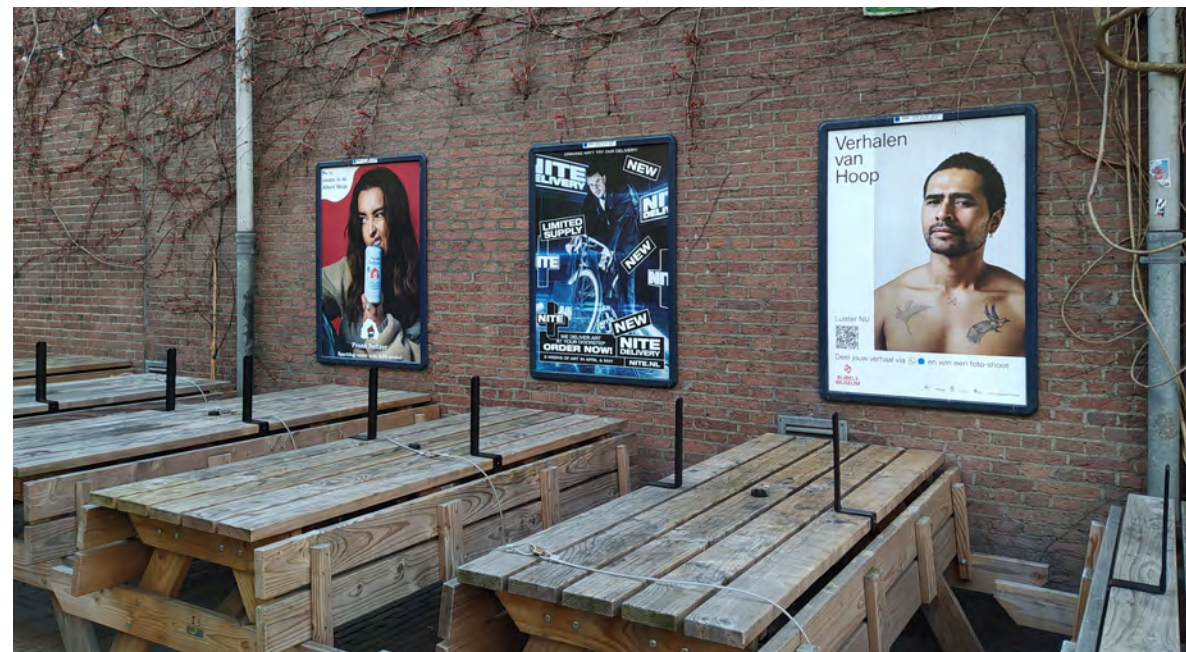
Verhalen van Hoop

Outdoor in Amsterdam, Den Haag, Groningen, Rotterdam, Utrecht
26/4/2021 – 27/5/2021

Tijdens de maandenlange lockdown snakte Nederland naar inspiratie en bemoediging. Zeker voor jongeren was het soms een eenzame tijd. Toen bleek dat *Dit is mijn verhaal* niet meer getoond kon worden in Den Haag, besloot het Bijbels Museum in samenwerking met Centercom met *Verhalen van Hoop* jongeren in de openbare ruimte op te zoeken en uit te nodigen om zich uit te spreken. Zes van de twaalf foto's die Cigdem Yuksel maakte voor *Dit is mijn verhaal* werden opgeblazen tot levensgrote portretten en in de studentensteden Amsterdam, Den Haag, Groningen, Rotterdam en Utrecht in het straatbeeld geplaatst. In de outdoor-affiche-tentoonstelling (A3 vlakken en drie reclamezuilen) kregen voorbijgangers via een QR-code naast de foto's toegang tot de bijbehorende audioverhalen op onze website. Het zijn stuk voor stuk universele verhalen over een moeilijke periode waarop de jongeren inmiddels positief terugkijken. Vol veerkracht en moed, die andere jongeren kunnen inspireren nog even vol te houden in deze lastige tijd.

Tegelijkertijd nodigde het Bijbels Museum jonge voorbijgangers uit hun gevoel te luchten en hun eigen verhaal te delen. Wat hielp hen deze lastige winter door? Wie of wat inspireerde hen hoop te houden op een normaal leven of een andere, nieuwe levenswijze te omarmen? Via een QR-code konden ze een WhatsAppbericht achterlaten. Het meest inspirerende verhaal werd beloond met een fotoshoot door Cigdem Yuksel.

Verhalen van Hoop in Utrecht (foto Centercom)

Dit portret werd in augustus tijdens de speciale vriendenontvangst aangeboden in de Nieuwe Kerk in Middelburg.

Ook de media pikten *Verhalen van Hoop* op. Zo werd Janneke Stegeman uitgebreid geïnterviewd in *Met het oog op morgen* op Radio 1. *OMG Magazine*, een nieuwe glossy rond zingeving, plaatste gratis een pagina-grote advertentie vanwege het opwekkende karakter van het project.

Het bereik op straat is natuurlijk moeilijk te meten. Volgens Centercom bereikten de 500 vlakken waarin *Verhalen van Hoop* te zien was in twee weken bijna 3.706.000 mensen tussen de 13 en 75 jaar. Inclusief gratis verlenging en het feit dat mensen de reclame gemiddeld 4,5 keer zien, resulteerde dit in bijna 17.000.000 contacten. Voor de speciaalzuilen zouden hier nog eens 340.000 contacten bij opgeteld moeten worden.

Jesse Lana, winnaar van de fotoshoot *Verhalen van Hoop*, hier geportretteerd door Cigdem Yuksel

Kees de Kort | Ikonen. Christelijke feestdagen in beeld

Stadhuismuseum Zierikzee

16/12/2020 – 20/6/2021

(gesloten tot 5/6/2021)

De tentoonstelling toont ruim zestig werken van bijbelillustrator Kees de Kort (1934) in combinatie met ruim veertig ikonen, afkomstig uit de rijke collectie van coproducent Ikonenmuseum Kampen. Tezamen brengen ze belangrijke verhalen uit het christendom tot leven. Het werk van Kees de Kort is bekend en geliefd bij een groot publiek. Generaties kinderen groeien sinds eind jaren zestig op met zijn heldere, kleurrijke bijbelillustraties. Traditionele ikonen benaderen de Bijbel op een vergelijkbare, indringende manier. Door beide vormen naast elkaar te plaatsen worden inhoudelijke en visuele overeenkomsten en verschillen zichtbaar.

De tentoonstelling ging in 2019 in première in het Ikonenmuseum Kampen en was in 2019/2020 te zien in het Cromhouthuis Amsterdam. *Kees de Kort | Ikonen* werd mogelijk gemaakt door de genereuze medewerking van bruikleengevers Kees de Kort, Ikonenmuseum Kampen en sdworx en met financiële steun van het Nederlands Bijbelgenootschap, de Vermeulen Brauckman Stichting, het Prins Bernhard Cultuurfonds, het Wessel Zwartsenberg Fonds en Stadhuismuseum Zierikzee.

Icoon Geboorte van Christus (Griekenland 17e eeuw) in de tentoonstelling *Kees de Kort | Ikonen*

Opening en activiteiten

Zierikzee

Kees de Kort | Ikonen was net opgebouwd in Zierikzee toen op 15 december 2020 een landelijke lockdown werd afgekondigd. De tentoonstelling kon echter niet worden geopend. Uiteindelijk was de tentoonstelling toegankelijk voor publiek van 5 tot en met 21 juni 2021. Weliswaar zonder grootschalig openingsprogramma, maar met een educatieve kijkwijzer die het team in Zierikzee ontwikkeld had voor scholen. In twee weken bezochten 908 bezoekers *Kees de Kort | Ikonen*. Met dank aan onze flexibele partners keert de tentoonstelling in december 2022 terug in Zierikzee.

Tijd en Eeuwigheid. Poëzie in beeld en woord

Escher in Het Paleis / Kloosterkerk

Den Haag

1/7/2021 – 19/9/2021

Museum Krona in Uden

23/10/2021 – 30/1/2022

De prikkelende cross-over tentoonstelling *Tijd en Eeuwigheid. Poëzie in beeld en woord* combineert verbluffende papierkunstobjecten van Annita Smit met nieuwe gedichten van vijf eigentijdse dichters: Gershwin Bonevacia, Babs Gons, Marjolijn van Heemstra, Iduna Paalman en Mustafa Stitou.

Tijd en Eeuwigheid typeert het werk van het Bijbels Museum. Al onze tentoonstellingen hebben een link met de Bijbel, vaak verbreed naar andere stromingen of religies. Dat geldt zeker voor het thema *Tijd en Eeuwigheid*, dat in alle wereldgodsdiensten een belangrijke plaats inneemt. Steeds meer mensen nemen kennis van meerdere godsdiensten en wijsheidsstromingen tegelijk. Ze vergelijken en doorgronden de systemen van 'oost' en 'west', de grote overeenkomsten én verschillen.

De tentoonstelling is niet alledaags ingericht. Er zijn geen bijschriften, sturende titels of analyses. Alles draait om de directe relatie tussen kunst en kijker: het hoofd mag uit, het hart mag aan. Met alleen een introductie-tekst kunnen bezoekers met deze kunst ('slow art') een verstilde ervaring beleven: wat maakt de kunst in hen wakker? Welke gevoelens, vragen, ideeën of inzichten brengt die naar boven? Mindfulness voor museumbezoekers is het motto.

Het werk van Annita Smit, die in binnen- en buitenland exposeerde, typeert zich door subtiele, natuurlijk ogende kleuren, verfijning en detaillering. Elk werk is opgebouwd uit minuscule gesneden en gekleurde stukken ragfijn papier die als door de wind op hun plek zijn gewaaid. In haar werk speelt Smit met optische illusies. De tien nieuwe en negen bestaande driedimensionale papierkunstobjecten in de tentoonstelling zijn gemaakt van ultradruk gereed Bijbelpapier, misdrukken en overdrukken waar soms nog flarden teksten doorschemeren. Smit maakte twee werken van gebruikte liedboeken en een van oude Bijbels die door de tand des tijds uit elkaar zijn gevallen.

De papierkunst en de gedichten hangen zij aan zij en werken in de tentoonstelling op elkaar in. Samen vertegenwoordigen de dichters een nieuwe generatie die lezers in het hart raakt met uit het leven gegrepen alledaagse onderwerpen die 'dicht bij huis' lijken te zijn.

Tijd en Eeuwigheid werd gepresenteerd als duo-tentoonstelling aan het Lange Voorhout in Den Haag. In *Escher in Het Paleis* werd het werk van Annita Smit getoond tussen de prenten van M.C. Escher. Het oeuvre van Smit is verwant aan Eschers grafische werk, waarin wordt gespeeld met perspectief en de werkelijkheid, ritmiek, orde en het herhalen van vormen. Beiden getuigen van groot ambachtelijk vakmanschap. Ook thematisch was er verwantschap tussen *Tijd en Eeuwigheid* en het werk van Escher, waarin oneindigheid en perspectief en optische illusie veelvuldig voorkomen. In de Kloosterkerk vormde de architectuur een bijzonder monumentale context.

Bij de tentoonstelling verscheen een eenvoudige en voor de bezoekers gratis publicatie met een introductie, een nieuw essay van filosoof Joke Hermsen en de vijf gedichten, toepasselijk gedrukt op dundrukpapier. Op alle tentoonstellingslocaties waren en zijn boeken te koop van de betrokken auteurs en drie dubbele Ansichtkaarten van werk van Smit, die het Bijbels Museum uitbracht.

Marketing en communicatie

Voor *Tijd en Eeuwigheid* was de opening in Den Haag het startpunt van een uitgebreide marketing- en communicatiecampagne. Het hoofd mag uit, het hart mag aan, inspiratie, ervaren zonder een beroep te doen op kennis – het thema van de tentoonstelling sloot naadloos aan op de missie van het Bijbels

Museum. Aanvankelijk was de aandacht van de toonaangevende media beperkt. Daarop besloten we in onze communicatie de samenwerking tussen de beide partners aan het Lange Voorhout centraal te stellen. Wethouder Saskia Bruines kwam langs en half juli besteedden *De Telegraaf*, het *Algemeen Dagblad* en Omroep West alsnog royaal aandacht aan de tentoonstelling. Naast Senioren TV, het *Reformatisch Dagblad* en de ANWB-site boden het radio-programma *Zin in Weekend* (KRO-NCRV) en het nieuwe tijdschrift *OMG* flink de ruimte voor *Tijd en Eeuwigheid*. Het Haags Museumkwartier plaatste banieren op het Lange Voorhout, deze wezen de bewoners van de Hofstad erop dat er iets bijzonders aan de hand was. Ook werd in de Haagse

binnenstad uitgebreid geafficheerd (A2). Het Bijbels Museum plaatste op sociale media onder de slogan Mindfulness voor museumbezoekers foto's van de kunstwerken in combinatie met verzen uit de Statenvertaling en citaten van onder andere Ernst Bloch, Emmanuel Levinas, Zeno van Elea en Dylan Thomas. Een serie Ster Uit-radio-advertenties in juli en december en gerichte advertenties in *Den Haag Centraal* en *Trouw* ondersteunden de campagne. De voorzitter van het Museumkwartier schreef: "We hebben de samenwerking als vruchtbaar ervaren. Het geeft ons meer energie voor andere samenwerkingen in onze naaste omgeving."

Tijd en Eeuwigheid is mede mogelijk gemaakt dankzij de steun van Mondriaan Fonds, Doopsgezind Predikfonds, Amsterdams Fonds voor de Kunst, Iona Stichting, Vrijzinnige Fondsen, uitgeverij Royal Jongbloed en onze presentatiepartners.

Opening en activiteiten

Den Haag

De opening op 30 juni 2021 vormde de eerste concrete samenwerking van twee partners in het Haagse Museumkwartier, met bijdragen van Babs Gons en Mustafa Stitou, rondleidingen op beide locaties en een afsluitende borrel in de Kloosterkerk.

Kunsthistorica Marjolijn van Delft verzorgde op 28 juli 's avonds voor bijna twintig deelnemers een webinar waarin ze nader inging op het werk van Annita Smit en de tentoonstelling. Carolien Croon en Annita Smit waren op 12 juli, 14 en 20 augustus in de Kloosterkerk present voor exclusieve ontmoetingen met relaties van het Bijbels Museum en de kunstenaar.

Babs Gons en Mustafa Stitou, te gast als spreker bij de opening van *Tijd en Eeuwigheid* in Den Haag (foto Petra Katanic)

Op 11 september, Open Monumentendag, organiseerde het museum een druk bezochte literaire inspiratiemiddag in de Kloosterkerk. Sprekers waren Joke Hermsen, Marjolijn van Heemstra en Gershwin Bonevacia. Carolien Croon interviewde Annita Smit en ud-speler Mehmet Polat leverde een sfeervolle muzikale bijdrage. In samenwerking met boekhandel Douwes en de Schrijverscentrale organiseerden we bovendien een boekenmarkt en signeersessie met de aanwezige auteurs, waar uitzonderlijk goed verkocht werd. Het totaal vormde volgens veel bezoekers een inspirerend en mooi programma.

Katern *Tijd en Eeuwigheid*, gedrukt i.s.m. Royal Jongbloed (foto Petra Katanic)

De tijd om te zingen breekt aan, van Annita Smit in de Kloosterkerk (foto Petra Katanic)

In totaal bezochten 35.201 bezoekers de tentoonstelling aan het Lange Voorhout.

Bilthoven

Naar aanleiding van *Tijd en Eeuwigheid* organiseerden Stichting Rozenkruis en het Bijbels Museum op zondag 17 oktober een symposium op landgoed Renova te Bilthoven. Onder de titel *De mens als kruispunt tussen tijd en eeuwigheid* introduceerde dagvoorzitter Carolien Croon dichter Gerswin Bonevacia, theoloog Sjon Groen, dichter en schrijver Marjolijn van Heemstra, theoloog en Jung-expert Hugo van Hooreweghe en taoïst Elly Nooyen, die het centrale thema vanuit verschillende perspectieven belichtten. Harpisten Carla Bos en Wendy Rijken verzorgden de muzikale omlijsting.

Als mens zijn we onderhevig aan tijd en verandering. In de universele wijsheid wordt ons voorgehouden dat wij het eeuwige leven kunnen winnen. In de Bijbel en in andere heilige geschriften uit de wereldgeschiedenis wordt de weg van sterfelijkheid naar eeuwigheid in verhalen, gedichten en gelijkenissen verbeeld, overgedragen en daarmee voorbereid. Filosofen uit de oudheid ontwikkelden ideeën en theorieën die nog steeds tot de verbeelding spreken. De mens staat op het kruispunt van tijd en eeuwigheid. Bijna 200 toehoorders volgden aandachtig hoe de sprekers deze thema's elk op hun eigen wijze bevroegen en duiden.

Bijna 200 bezoekers waren te gast bij het symposium *De mens als kruispunt tussen tijd en eeuwigheid* in Bilthoven (foto M. Marreveld)

Tijd en Eeuwigheid in Museum Krona te Uden (foto W. Kuijpers)

Uden

Tijd en Eeuwigheid reisde in oktober door naar Uden, waar de werken gecombineerd zijn met objecten uit de rijke (middeleeuwse) collectie religieuze kunst van Museum Krona. De objecten, het licht, de toegevoegde podcasts waarin de dichters hun eigen gedicht voorlezen en de nieuwe vormgeving van Theo Tienhoven transformeerden *Tijd en Eeuwigheid* tot een geheel nieuwe tentoonstellingservaring. Vanwege een lockdown moest de tentoonstelling op 19 december helaas weer sluiten, om van 26 tot en met 30 januari 2022 weer te openen.

De opening op 22 oktober in aanwezigheid van Annita Smit werd overigens goed bezocht. Gerswin Bonevacia las diverse

gedichten voor. Gitariste Ekaterina Uvarova verzorgde een muzikaal intermezzo.

Zondag 14 november vond in samenwerking met de Schrijverscentrale en Uitgeverij Berne Media een literair programma en signeersessie plaats met filosoof en auteur Joke Hermsen, dichters Marjolijn van Heemstra en Gerswin Bonevacia, kunstenaar Annita Smit en ud-speler Mehmet Polat. Het was een bijzonder inspirerende middag. Volgens gastheer Wouter Prins waren bezoekers letterlijk in tranen van ontroering.

In totaal hebben 3.496 bezoekers *Tijd en Eeuwigheid* in Museum Krona kunnen bezoeken.

Vooruitblik programmering 2022

Eind november 2021 stelde de raad van toezicht het nieuwe meerjarenbeleid vast. Daarin is opgenomen dat het Bijbels Museum in de periode 2021-2025 vier grote reizende groepstentoonstellingen ontwikkelt, produceert en presenteert. Twee daarvan komen tot stand op basis van een Open Call (kunstwedstrijd). De vier tentoonstellingen zijn *Tijd en Eeuwigheid. Poëzie in beeld en woord* (2021), *EXODUS* (2022-2023), een nader te ontwikkelen tentoonstelling in 2023-2024 en wederom een Open Call in 2025. Naast de grote groepstentoonstellingen is er continue ruimte voor onderzoek en ontwikkeling; het uitproberen van samenwerkingen met nieuwe tentoonstellingslocaties, al dan niet met reeds geproduceerde tentoonstellingen die we evergreens noemen. Ook het uitproberen van nieuwe vormen voor onze tentoonstellingen en het aangaan van relaties met nieuwe financiers behoort tot het domein van onderzoek en ontwikkeling.

Voor 2022 is het programma helder: *Tijd en Eeuwigheid. Poëzie in beeld en woord* vervolgt de tournee in Museum Klooster Ter Apel van 11 februari tot en met 1 mei. Op 9 mei opent de tentoonstelling in CIRCL, het duurzaamheidsplatform van ABN AMRO aan de Amsterdamse Zuidas. Daar koppelen we een activiteitenprogramma aan vast. Vanaf september maken we de Open Call *EXODUS* wereldkundig, waarna eind 2022 de definitieve selectie van de werken plaatsvindt. Medio december hernemen we *Kees de Kort | Ikonen* in Stadhuismuseum Zierikzee. Eind 2022 start de ontwikkeling van de tentoonstelling die vanaf eind 2023/begin 2024 op reis gaat.

Uitgebroed van Annita Smit (detail – foto Anja Loepa)

4. COLLECTIE

Ontzamelproject Toekomst Collecties Bijbels Museum

In mei 2017 besloot het toenmalige bestuur van het Bijbels Museum om de gehele collectie van circa 22.000 objecten af te stoten en als museum zonder eigen collectie verder te gaan. Hiermee begon een intensief traject want het overdragen van museale objecten door een geregistreerd museum is gebonden aan strikte regels, vastgelegd in de Ethische Code voor Musea, de Leidraad Afstoten Museale Objecten (LAMO 2016) en de Erfgoedwet. Het herplaatsen en herbesteden van objecten ging van start met een grondige voorbereiding, waaronder de waardering van de verschillende deelcollecties en objecten. Het Bijbels Museum liet zich hierbij adviseren door een senior adviseur van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en een commissie van onafhankelijke experts.

Na een voorbereidingsperiode van twee jaar, werden vanaf augustus 2019 objecten daadwerkelijk overgedragen. Met zorg, toewijding én creativiteit vond het Bijbels Museum een nieuw thuis voor het merendeel van de objecten. Zo verhuisde de meer dan 150 jaar oude verzameling van dominee Leendert Schouten naar Museum Catharijneconvent. De collectie archeologische objecten ging naar het Rijksmuseum van Oudheden. Ook werden objecten overgedragen aan (onder meer) het Joods Museum, het Nationaal Onderwijsmuseum, het Nederlands

Openluchtmuseum, Beeld en Geluid en de Vrije Universiteit.

Alle overdrachten van objecten en deelcollecties die tot en met 1 juli 2020 hebben plaatsgevonden, zijn opgenomen in het jaarverslag 2020. Het hele proces is gedetailleerd beschreven in de publicatie *De toekomst van een collectie. Ontzamelen in de praktijk*.

Eind 2021 had het Bijbels Museum nog vijf objecten in collectie, te weten:

- Plafonddoek *Apollo en de vier seizoenen* van Jacob de Wit
- Een zogenoemde Van Santenbijbel
- Schilderij *Biddend echtpaar* van Jacob van Kuylenburg
- Schilderij *Mozes kiest de 70 oudsten* van Jacob de Wit
- Schilderij *Benjamin voor Jozef van Josina Knap*

Benjamin voor Jozef werd medio januari 2022 overgedragen aan het Ignatiusgymnasium te Amsterdam.

Publicatie *De toekomst van een collectie. Ontzamelen in de praktijk*

Carolien Croon, directeur van het Bijbels Museum, en Tessa Luger, specialist roerend erfgoed bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, beschreven het unieke

Pagina's uit de publicatie *De toekomst van een collectie*, geschreven door Carolien Croon en Tessa Luger (vormgeving OVERHAUS)

ontzamelproces in de publicatie *De toekomst van een collectie. Ontzamelen in de praktijk*. We wilden onze ervaringen en lessen graag delen. Ze zijn van belang voor museumprofessionals en erfgoedstudenten en kunnen een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van de LAMO 2016 en daarmee aan de Collectie Nederland. Voormalig conservator van het Bijbels Museum Hermine Pool schreef de biografie van het museum, OVERHAUS verzorgde de fraaie vormgeving.

Het eerste exemplaar van *De toekomst van een collectie* werd op 24 januari 2022 aangeboden aan Irene Asscher-Vonk, die afscheid nam als voorzitter van de Museumvereniging.

De publicatie is gratis te downloaden via onze website of op verzoek tegen verzendkosten te bestellen als hardcopy. Inmiddels zijn er 300 exemplaren gedistribueerd.

De publicatie kwam tot stand met steun van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Mondriaan Fonds en een bijdrage van het Bijbels Museum.

Het Bijbels Museum is via een projectgroep van de Museumvereniging betrokken bij de evaluatie van de LAMO (Leidraad Afstoten Museale Objecten). In 2022 organiseren we activiteiten voor (museum-) professionals, waarin de ervaringen met ontzamelen in de praktijk worden gedeeld.

5. MARKETING EN COMMUNICATIE

Corporate communicatie

2021 was op zijn zachtst gezegd een uitdagend jaar, met een langdurige eerste lockdown, een tweede lockdown, voorzichtigheid onder de belangrijkste museumbezoekers en amper buitenlandse toeristen. Inspiratie bieden in moeilijke tijden, verbinding houden met (potentiële) bezoekers en het blijven creëren van zichtbaarheid was het parool – ook met gesloten tentoonstellingslocaties.

Nieuwe huisstijl

In 2020 zijn we gestart met het ontwikkelen van een nieuwe huisstijl. Het uitgangspunt was het versterken van de herkenbaarheid van het Bijbels Museum als tentoonstellingsproducent, met oog voor het individuele karakter van onze samenwerkingspartners. In 2021 werd het concept voor het eerst echt toegepast: *Tijd en Eeuwigheid* in Den Haag bood als duo-tentoonstelling in Escher in Het Paleis en de Kloosterkerk gelijk een pittige uitdaging. Het omarmen van onze partnerlocaties bleek te werken. De in 2021 geïmplementeerde huisstijl is inmiddels uitgebreid met een AV-toolkit, toegepast in tien videoclipps over *Tijd en Eeuwigheid*.

> [Bekijk hier de videoclipps](#)

Nieuwe website online

Communiceren werd eind februari een stuk aantrekkelijker door het online gaan van onze nieuwe website, gemaakt door OVERHAUS. Belangrijke kenmerken van de site zijn de royale aandacht voor onze tentoonstellingen (toen/nu/straks) en onze inmiddels bijna twintig locatiepartners. De site biedt met een aantal podcasts uit *Verhalen van Hoop* permanente inspiratie voor wie dat nodig heeft, ook buiten museummuren en kantooruren.

Geïntegreerd datamanagement

Daarnaast zijn we in 2021 overgegaan op een nieuw CRM-systeem voor het onderhouden van het relatie- en persbestand. Begin januari ging het Bijbels Museum over op het gebruik van Xapti, een online fondsenwervingssysteem en database. Waar voorheen relatiegegevens werden bijgehouden in drie systemen, zijn deze nu samen gebracht binnen één grote database, een enorme vooruitgang. Een volgende stap is het opschonen en analyseren van het adressenbestand. Doel voor 2022-2023 is zo veel mogelijk online contactgegevens te verzamelen en niet-werkende adressen te verwijderen. Met dank aan de inspanningen van onze zorgvuldige vrijwilliger wordt het bestand elke week een stukje betrouwbaarder.

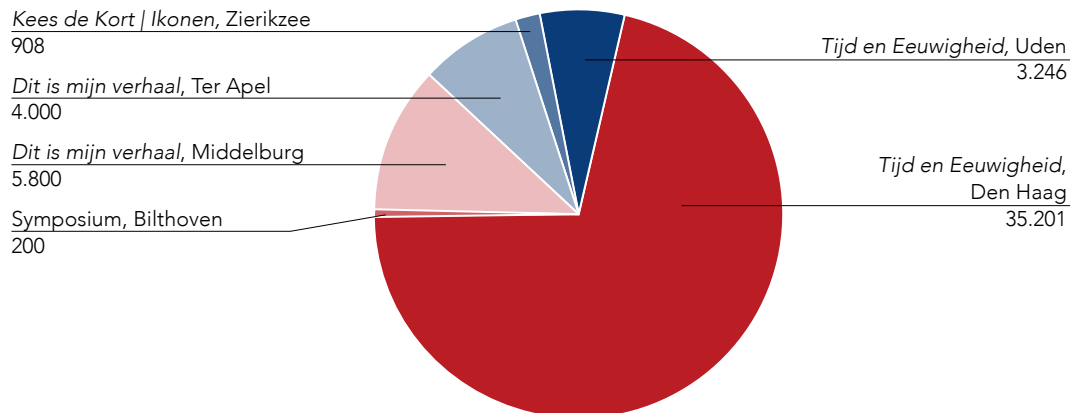
Tentoonstellingsmarketing

Voor alle tentoonstellingen maakt het Bijbels Museum in samenspraak met de samenwerkingspartners een marketing- en

communicatieplan op maat. We verzenden persberichten, verzorgen drukwerk en affiches, bieden narrowcasting en webcontent aan, initiëren posts voor sociale media en versturen uitnodigingen aan relaties van zowel het Bijbels Museum als de lokale partners. Door de intensieve samenwerking en onze veelvoud aan samenwerkingspartners is ons bereik de laatste jaren aanzienlijk vergroot.

Zodra de presentatielocaties na de lockdowns weer opengingen zetten we ons, samen met onze partners, in om zo veel mogelijk media-aandacht en free publicity voor de tentoonstellingen te genereren. We plaatsten berichten, evenementen en blogs op sociale media, wijdden persberichten aan nieuwe en reeds bestaande tentoonstellingen en activiteiten en stuurden e-nieuwsbrieven aan onze circa 1900 abonnees. Waar mogelijk stelden we onze donateurs als eerste van nieuws op de hoogte.

Bezoekcijfers Bijbels Museum 2021

Bloemlezing (detail) van Annita Smit uit de tentoonstelling *Tijd en Eeuwigheid* (foto Petra Katanic)

Publieksbereik

Het Bijbels Museum werkt samen met een groot aantal locatiepartners. Sommige locaties zijn gratis toegankelijk. Niet iedere locatie telt het aantal bezoekers. Enkele doen marketingonderzoek of verzamelen postcodes van bezoekers. En iedere locatie doet dat op zijn eigen wijze. Daardoor is de informatie over de herkomst en doelstelling van onze bezoekers beperkt.

Live bezoek

Ondanks diverse lockdowns hebben in 2021 in totaal rond de 50.000 mensen de tentoonstellingen van het Bijbels Museum bezocht, verdeeld over zes locaties.

Verhalen van Hoop was een tentoonstelling in de openbare ruimte. Deze is niet in bovenstaande grafiek opgenomen. Volgens berekeningen van distributeur Centercom

bereikte deze outdoor-affiche-tentoonstelling bijna 17.000.000 passanten.

Online bereik

De samenwerkingsvorm die het Bijbels Museum hanteert, als producerend museum op locatie, is een geweldige stimulans voor het online bereik. Door content – tekst en beeldmateriaal – kant en klaar aan te bieden, ontzorgen we partners en blijven we als afzender mede zichtbaar.

Informatie over onze tentoonstellingen wordt veelvuldig gedeeld via de netwerken, websites, e-nieuwsbrieven en sociale media van de locaties en deelnemende kunstenaars. Zo stonden er reportages over *Tijd en Eeuwigheid* in de e-nieuwsbrieven van Escher in Het Paleis en Museum Krona (respectievelijk 1140 en 3323 ontvangers) en plaatste Museum Krona veertien posts over

Verteller Dave Willeboordse uit *Dit is mijn verhaal* poseert tijdens de Vriendendag in Middelburg bij zijn eigen portret, gemaakt door Cigdem Yuksel (foto M. Marreveld)

dezelfde tentoonstelling op Instagram en Facebook (respectievelijk 661 en 2169 views). De berichten over het Bijbels Museum via de Facebookpagina van Museum Klooster Ter Apel zijn tientallen malen gedeeld (3661 weergaven). Stichting Rozenkruis informeerde bijna 10.000 relaties via online flyers en nieuwsbrieven over het symposium naar aanleiding van de tentoonstelling *Tijd en Eeuwigheid*.

Zelf maakt het Bijbels Museum gebruik van Instagram, Facebook, LinkedIn (met respectievelijk 5%, 6% en 2% meer volgers in 2021), Twitter (2143 volgers) en YouTube (26 volgers). Het afgelopen jaar postten we veel filmpjes op sociale media. Sven Peetoom maakte bijvoorbeeld in opdracht van het museum clips over de dichters die deelnamen aan *Tijd en Eeuwigheid* en reportages over de diverse locaties. Ons bereik is grotendeels organisch gegroeid, de grenzen lijken in dat opzicht inmiddels wel bereikt. Daarom willen we in 2022 en 2023 meer experimenteren met betaald bereik.

Voor de eigen e-nieuwsbrieven maakt het museum gebruik van Mailjet. Bijna 40% van de ontvangers klikt de mail daadwerkelijk open; een percentage dat ver boven het gemiddelde zit van dit platform. Ook online overheerst daarmee het beeld van een trouw en zeer geïnteresseerd publiek. Doelstelling voor de komende jaren is dit publiek aan ons te blijven binden en verder uit te breiden. Een recente steekproef wees uit dat veel vrienden van het museum hun e-mailadres nooit hebben doorgegeven of aangepast. Om ons adresbestand te actualiseren benaderen we vrienden waar mogelijk telefonisch, wat in de meeste gevallen zeer op prijs wordt gesteld. Deze tijdrovende, maar

goed werkende methode blijven we de komende jaren toepassen.

Vrienden

De vrienden of donateurs van het Bijbels Museum zijn met hun vrije en periodieke schenkingen al decennia lang onmisbaar voor het voortbestaan en de exploitatie van de organisatie. We vinden het belangrijk hen voortdurend te inspireren en te betrekken bij wat we doen, zeker in tijden van covid. Onze vrienden houden het museum mede in stand en voelen zich verbonden met de historie en de missie.

In 2021 formuleerden we een vriendenbeleid voor de periode 2021-2025. Speerpunten zijn het opschonen van het databestand en het analyseren van het donatiegedrag, zodat we in de toekomst gerichte acties kunnen uitvoeren voor specifieke subgroepen. We willen bovendien actief legaten werven binnen het huidige bestand van veelal oude en trouwe vrienden. Daarnaast zetten we in op het stimuleren van een vrijwillige bijdrage voor nieuw publiek op de gratis toegankelijke locaties en online fans. Via de nieuwe website is online doneren, incidenteel of periodiek, al mogelijk.

In 2021 ontvingen de vrienden per post drie keer een brief met acceptgiro van de directeur. Daarin werden ze op de hoogte gesteld van onze programmering en actuele ontwikkelingen. Een kleine groep ontvangt dergelijke informatie per e-nieuwsbrief. Met het actualiseren van contactgegevens in de nieuwe database hoopt het Bijbels Museum niet alleen trouwe vrienden beter te informeren, maar ook een aardige besparing te realiseren in papier- en verzendkosten. Minimaal een keer per jaar vindt een

speciale ontvangst voor vrienden plaats, op een jaarlijks wisselende locatie. In 2021 was die in de Nieuwe Kerk in Middelburg bij de tentoonstelling *Dit is mijn verhaal* georganiseerd. Een kleine maar enthousiaste groep vrienden was aanwezig en woonde de presentatie bij van de foto van Jesse, winnaar van het meest aangrijpende nieuwe 'Verhaal van Hoop'.

Samenwerkingspartners

Het Bijbels Museum is partner van het samenwerkingsverband Overleg Amsterdamse Musea (OAM) en Amsterdamse Culturele Instellingen (ACI). Het Bijbels Museum is als geregistreerd museum lid van de Nederlandse Museumvereniging.

In 2021 werkte het Bijbels Museum prettig samen met Annita Smit en de dichters uit *Tijd en Eeuwigheid*, vaste 3D-ontwerper Theo Tienhooven, het team van ontwerp- en communicatiebureau OVERHAUS, filmmaker Sven Peetoom, fotograaf Petra Katanic, Centercom Affichering, Boekhandel Douwes, Berne Media en Royal Jongbloed, Stichting Rozenkruis, de Schrijverscentrale en de vertellers en podcastmakers uit *Dit is mijn verhaal*. Tevens werkte het samen met presentatiepartners Kloosterkerk en Escher in Het Paleis (Den Haag), Museum Klooster Ter Apel, Stadhuismuseum Zierikzee, Nieuwe Kerk Middelburg en Museum Krona (Uden). Ook knoopten we nieuwe relaties met potentiële (locatie-) partners aan voor toekomstige projecten.

Voor de publicatie van het project Toekomst Collecties Bijbels Museum werd in 2021 nauw samengewerkt met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Tijd en Eeuwigheid in Museum Krona te Uden (foto W. Kuijpers)

6. ORGANISATIE

Het Bijbels Museum verhoudt zich in de museale praktijk tot vier gedragscodes: de Ethische Code voor Musea (ICOM), de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit en Inclusie, en de Fair Practice Code.

Governance Code Cultuur

Het Bijbels Museum past de Governance Code Cultuur toe. Het museum heeft een directeur/bestuurder die verantwoordelijk is voor de algemene en organisatorische leiding en resultaten. Het bestuur gaat op verantwoorde wijze om met de mensen en middelen van de organisatie en rapporteert open en transparant aan de raad van toezicht (RvT) over alle aspecten die van belang zijn voor het goed kunnen volgen van de voortgang van de organisatie en het kunnen inschatten van alle risico's. De RvT houdt toezicht op de strategie, programmering, governance, financiën en operatie van het museale bedrijf en voert als werkgever jaargesprekken met de directeur/bestuurder. Beide gremia zijn zich bewust van hun rol en verantwoordelijkheden en zijn onafhankelijk en rolvast en zeer alert op het voorkómen van belangenverstrengeling. De RvT waarborgt de deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid inzake de samenstelling van de raad. De RvT voert jaarlijks een zelfevaluatie uit.

Code Diversiteit en Inclusie

Personeel

Naast de betaalde parttime medewerkers werkt het Bijbels Museum met zzp'ers, vrijwilligers en stagiaires. Het vaste team bestaat momenteel uit vrouwen van verschillende leeftijden. Komt een rol vrij, dan zoeken we bewust naar het verruimen van de diversiteit. Dat geldt ook voor stagiaires, vrijwilligers en nieuwe toezichthouders. Het Bijbels Museum werkt actief aan het uitbreiden van het relatienetwerk met mensen met een bi-culturele achtergrond, jonge curatoren en andere jonge kunstenaars. De raad van toezicht benoemde in 2021 een nieuw lid met een bi-culturele achtergrond en wierf eind 2021 een tweede toezichthouder met bi-culturele achtergrond. Voor 2022 is er in de raad een positie vacant van een toezichthouder met profiel museumdirecteur.

Programmering en publiek

Het Bijbels Museum staat voor een inhoudelijk divers en inclusief programmeringsbeleid. We zoeken expliciet samenwerking met nieuwe presentatielocaties om publiek te bereiken dat de weg naar onze tentoonstellingen normaliter niet weet te vinden. We proberen bij onze tentoonstellingen en programma's kunstenaars te betrekken met verschillende culturele achtergronden. Diversiteit en inclusie, programmering en publiek gaan hand in hand: betrokkenen bij tentoonstellingen informeren en enthousiasmeren hun eigen netwerken en fanbase.

De tentoonstellingen *Zie mij. De Bijbel in foto's* (2018), *Dit is mijn verhaal* (2019), *NIEUWE AARDE* (2020) en *Tijd en Eeuwigheid* (2021) zijn voorbeelden van deze diverse benadering.

Partnerschappen

Om de diversiteit verder te vergroten werken we samen met organisaties die net als het Bijbels Museum een inhoudelijk divers beleid voorstaan, zoals Samen Kerk in Nederland (SKIN), MARA – instelling voor maatschappelijk activeringswerk in Rotterdam en Den Haag – en Stichting de Vrolijkheid. In 2022 en 2023 is er onder meer een samenwerking met De Werkelijkheid gepland, een netwerk van kunstenaars met overwegend een vluchtelingenachtergrond.

Fair Practice Code

Het Bijbels Museum wil op een faire, duurzame en transparante manier zaken doen. Dat betekent onder meer dat we kunstenaars en andere zzp'ers adequaat belonen voor hun werk, dat we afspraken met hen tijdig en deugdelijk formaliseren en dat we op tijd en conform afspraak betalen. De Staffel Kunstenaarshonoraria vormt de basis van ons gesprek. Daarnaast wegen andere zaken mee, zoals de investering in tijd en geld om het werk voor de tentoonstelling en activiteiten te kunnen realiseren en de inzet die we vragen op het gebied van publiciteit. We bespreken ook of werk dat voor een tentoonstelling gemaakt wordt later door de kunstenaar kan worden verkocht. Het Bijbels Museum bouwt geen collectie meer op en koopt derhalve geen objecten aan. Ook de hoeveelheid verwachte bezoekers telt mee bij het vaststellen van het honorarium.

Ook voor tentoonstellingsontwerpers, grafisch vormgevers en uitvoerders geldt dat we hen adequaat belonen, tijdig deugdelijke afspraken formaliseren en op tijd betalen. De hoogte van het honorarium van de ontwerpers en uitvoerders moet bovendien in juiste verhouding staan tot dat van de kunstenaars.

Het museum werkt nauw samen met kunstenaars, waarbij het de beroepspraktijk van kunstenaars op verschillende manieren probeert te versterken; behalve financieel (door het uitbetalen van een fair honorarium en het onder de aandacht brengen van aankoopmogelijkheden van de kunst bij bezoekers die zich daarvoor rechtstreeks tot de kunstenaar dienen te wenden) en waar nodig of gewenst als adviseur op het gebied van marketing en communicatie of bedrijfsvoering. Op laatstgenoemd terrein hebben veel kunstenaars weinig kennis, ervaring en middelen beschikbaar.

Het museum vraagt ook inzet van kunstenaars van wie werk wordt geëxposeerd. We vinden het bij een publiek brengen van een tentoonstelling een gezamenlijk inspanning, waarbij we ook de achterban en netwerken van de betrokken kunstenaars inzetten.

Duurzaamheid

Op alle mogelijke manieren probeert het Bijbels Museum duurzaam te werken. De productiewijze van de tentoonstellingen is zeer duurzaam; een tentoonstelling is op verschillende locaties te zien. Waar mogelijk worden tentoonstellingsmaterialen hergebruikt dan wel overgedragen aan partners.

Medewerkers

Het Bijbels Museum heeft drie medewerkers in loondienst. De directeur, de medewerker

Boekhandel Douwes in Den Haag wijdde zelfs een etalage aan de tentoonstelling *Tijd en Eeuwigheid* (foto M. Marreveld)

marketing en communicatie en de tentoonstellingsproducent werken alle drie parttime. Een vaste vrijwilliger houdt de donateursadministratie bij en notuleert tijdens de vergaderingen van de raad van toezicht. Op projectbasis worden extra vrijwilligers betrokken voor specifieke taken. Voor alle overige rollen werkt het Bijbels Museum met een vast team van zzp'ers en toeleveranciers. Voor iedere tentoonstelling werkt het Bijbels Museum samen met een aantal kunstenaars.

Verlate housewarming op nieuwe kantoor

Op 1 juli 2020 verhuisde het kantoor van het Bijbels Museum naar de Conventshof aan de Nieuwe Herengracht. Het gebouw maakt deel uit van de Amstelhoven van de Protestantse Diaconie. Omdat het vanwege het covid-beleid niet mogelijk was om na de verhuizing

een housewarming te organiseren, deden we dat pas op 12 oktober 2021. Er waren circa veertig oud-vrijwilligers en relaties.

Museumregister

Het Museumregister liet eind 2020 weten dat de museumstatus van het Bijbels Museum in 2021 zou worden heroverwogen. Dat betekent dat een auditcommissie zich beraadt over de vraag of het museum de status van geregistreerd museum kan behouden, nu het nauwelijks nog collectie en geen eigen presentatieplek meer heeft. De voorbereidingen voor de visitatie – het ontwikkelen, aanpassen en uploaden van diverse (beleids-) stukken – vond in 2021 plaats. De visitatie vond plaats op 23 januari 2022. We kijken met belangstelling uit naar de beslissing van de auditcommissie.

7. RAAD VAN TOEZICHT

Verslag raad van toezicht

De raad van toezicht (RvT) van het Bijbels Museum hanteert een vaste agenda voor iedere vergadering, met aandacht voor lopende tentoonstellingen en activiteiten, marketing en communicatie, financiën en fondsenwerving, organisatie en personeelszaken, partnerships, en nieuwe projecten in ontwikkeling. In de junivergadering wordt het jaarverslag en de jaarrekening van het voorgaande jaar en in de laatste vergadering de begroting voor het komende jaar vastgesteld. De leden verrichten hun taak onbezoldigd. De RvT heeft na een wervingsprocedure met behulp van een extern wervingsbureau in september 2021 een nieuw raadslid benoemd. Een tweede wervingsprocedure met hetzelfde bureau werd begin 2022 succesvol afgerond.

In 2021 kwam de raad van toezicht vier keer bijeen in een reguliere vergadering met de directeur, waarvan twee keer fysiek en vanwege de covidrestricties twee keer online.

In 2021 stonden het meerjarenbeleid en het vriendenbeleid hoog op de agenda. De RvT heeft toegang gehad tot alle informatie die voor de uitoefening van zijn taken noodzakelijk was.

Het bestuursverslag en de jaarrekening zijn opgesteld onder verantwoordelijkheid van de bestuurder en vastgesteld in de vergadering van de raad van toezicht van 8 juni. De RvT verleende daarbij goedkeuring en kwijting aan de directie voor het door haar gevoerde artistieke en zakelijke beleid. De jaarrekening 2021 is voorzien van een samenstelverklaring van CROP Accountants. De begroting voor 2022 is op 24 november 2021 vastgesteld.

Een auditcommissie bestaande uit twee toezichthouders ondersteunt de raad van toezicht bij het uitvoeren van de toezichthoudende functie, in het bijzonder op het gebied van financieel toezicht. De commissie rapporteert aan de RvT. De auditcommissie kwam in 2021 twee keer bijeen, een keer om de concept-jaarrekening met de directeur en de interne accountant te

Gekwetter Rondon van Annita Smit (detail) uit de tentoonstelling *Tijd en Eeuwigheid* (foto Anja Loepa)

bespreken en een keer om de conceptbegroting 2022 inclusief meerjarenprognose met de directeur te bespreken. Dit ter voorbereiding op de besluitvorming door de raad van toezicht. Naar aanleiding van de jaarrekening, begroting en impact van het covid-beleid (met name: sluitingen en verplaatsingen van tentoonstellingen vanwege de lockdowns) stond de RvT uitgebreid stil bij de continuïteit, financiële positie, risico's en bijbehorende beheersmaatregelen.

De voorzitter en een lid van de RvT hebben op 30 september 2021 een jaar-gesprek met de directeur/bestuurder gevoerd, waarin het functioneren, de relatie directeur/raad van toezicht en de beloning werden besproken. De evaluatie van het eigen functioneren van de raad vond plaats op 16 december 2021 via een online vergadering. Beide evaluaties zijn schriftelijk vastgelegd.

Samenstelling raad van toezicht en (neven-)functies

Het Bijbels Museum beloont medewerkers conform het loongebouw van de Museum CAO. De CAO liep in april 2020 ten einde, maar CAO-onderhandelingen hebben vanwege covid pas later plaatsgevonden. Eind 2020 kwam er een nieuw CAO-akkoord. In maart 2022 besloot de raad om de indexerings per 1 januari 2022 (met terugwerkende kracht) en per 1 juni 2022 te volgen.

Het Bijbels Museum onderschrijft de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit en Inclusie, de Fair Practice Code en de Ethische Code voor Musea (ICOM). De raad van toezicht ziet er op toe en werkt er aan mee dat deze codes gevolgd worden in het beleid en de praktijk van het museum. In oktober 2021 woonden drie toezichthouders een evenement bij over inclusief toezichthouden in de museumsector in het Centraal Museum in Utrecht.

De RvT ziet terug op een jaar waarin de directeur/bestuurder en haar team onder moeilijke omstandigheden met veel restricties uitstekend hebben gepresteerd. De raad bedankt het team, alle zzp'ers, kunstenaars en vrijwilligers die bij tentoonstellingen zijn betrokken. We danken alle partners die hebben bijgedragen aan het uitvoeren van onze missie; fondsen, presentatiepartners, bruikleengevers en partners van activiteiten. Last but not least bedankt de raad van toezicht de vrienden van het museum, die een belangrijke financiële basis leggen voor de organisatie.

Amsterdam, 8 juni 2022

De raad van toezicht van Stichting Bijbels Museum
Prof. dr. M. (Manuela) Kalsky (voorzitter)
Mr. B.P. (Babette) Aalberts
Mr. Gerard (G.C.) Endedijk
K.A. (Kees) Mylanus
L.I. (Linda) Nooitmeer (lid sinds 15 september 2021)

Prof. dr. M. (Manuela) Kalsky (voorzitter)

Prof. dr. Manuela Kalsky is bijzonder hoogleraar voor religie en samenleving aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Als directeur en senior-onderzoeker van het theologische onderzoekscentrum van de Nederlandse dominicanen (www.dsts.nl) initieerde en leidde zij interdisciplinaire onderzoeksprogramma's over hedendaagse ontwikkelingen op het gebied van diversiteit in religie(s), kerk en spiritualiteit in Nederland. Kalsky was medeoprichter en directeur van het online dialoogplatform Nieuwwij.nl (www.nieuwwij.nl), waaraan zij nog steeds als voorzitter van het bestuur verbonden is.

Kalsky houdt lezingen in binnen- en buitenland en mengt zich regelmatig in het publieke debat over religie en de multiculturele samenleving in Nederland, onder andere als lid van het Theologisch Elftal van dagblad *Trouw*.

Nevenfuncties

Kalsky is voorzitter van het bestuur van Stichting Nieuw Wij, bestuurslid van Stichting De Cromhouthuizen, adviseur Halfjaarlijks Overleg van de Dominicuskerk Amsterdam, lid van het adviesteam Amsterdam Inclusief van de gemeente Amsterdam en hoofddocent Dé Loopbaanopleiding.

Mr. B.P. (Babette) Aalberts

Mr. Babette Aalberts is stichter en partner van advocatenkantoor ABC Legal.

Nevenfuncties

Aalberts is lid van de raad van toezicht van de Regionale Publieke Omroep en van Theaterfestival de Parade. Aalberts is lid van de klachtencommissie Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media, gastdocente Media- en communicatierecht (Vrije Universiteit Amsterdam) en lid van de Raad van Advies The Models Health Pledge.

Mr. Gerard (G.C.) Endedijk

Mr. Gerard Endedijk heeft een brede civielrechtelijke advocatenpraktijk, met nadruk op geschilbeslechting. De veelal zakelijk cliënten van Endedijk komen uit binnen- en buitenland. Hij wordt geregeld door de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam als onderzoeker benoemd. Verder is Endedijk advocaat-lid van het Hof van Discipline.

Nevenfuncties

Endedijk is lid van de Adviescommissie Buitenland van de Nederlandse Orde van Advocaten. Endedijk is toezichthouder bij de Protestantse Theologische Universiteit in Amsterdam/Groningen, lid van het Generale College van Opzicht van de PKN en bestuurslid van de Stichting Drugspastoraat Amsterdam. Daarnaast doceert hij aan de Beroepsopleiding Advocatuur.

K.A. (Kees) Mylanus

Kees Mylanus studeerde aan Nijenrode Business University. Na een carrière in product- en marketingmanagement bij verschillende multinationals in de bouwtoelevering was hij zelfstandig ondernemer. Mylanus is algemeen directeur van KEIM Nederland BV, fabrikant van duurzame mineraalverven. Daarnaast is hij betrokken bij een aantal startups.

Nevenfuncties

Mylanus is bestuurslid van de Vereniging van Verf en Drukinkt Fabrikanten en van Mortel producenten. Mylanus was voorheen onder andere voorzitter raad van toezicht van Woningbouwvereniging Maarn, Stichting Kleur Buiten en voorzitter van de Lions Club Utrechtse Heuvelrug.

L.I. (Linda) Nooitmeer

Linda Nooitmeer studeerde bedrijfseconomie aan de Hogeschool van Utrecht. Ze is interimmanager en adviseert bedrijven in de profit en non-profit sector.

Nevenfuncties

Linda Nooitmeer is sinds april 2018 voorzitter van NiNsee bestuur, het Nationaal instituut Nederlands slavernijverleden en erfenis, een

kennis- en onderzoekscentrum over het Nederlandse slavernijverleden en de gevolgen daarvan voor de hedendaagse samenleving. Daarnaast is ze secretaris van het D66 bestuur in IJsselstein en was ze gemeenteraadslid in Nieuwegein. Nooitmeer vervulde diverse bestuurstaken, onder andere bij het Surinaams Inspraak Orgaan.

C. F. (Carolien) Croon

Carolien Croon is sinds september 2016 directeur en sinds december 2019 directeur/bestuurder van het Bijbels Museum. Croon was eindredacteur Jeugd TV bij de NCRV, directeur van de Nederlandse Vereniging van Speelfilmproducenten en werkte als zelfstandig adviseur in de cultuur en mediawereld. Opdrachtgevers waren onder meer het Mauritshuis, het Nederlands Openluchtmuseum, het Rijksmuseum van Oudheden, EYE Filmmuseum, NEMO, publieke omroep NTR en VPRO en organisaties in de podiumkunsten, filmindustrie en cultuurfondsen.

Nevenfuncties

Croon is sinds 2016 lid van de raad van toezicht van Muziekgebouw aan het IJ en sinds december 2019 bestuurslid van Stichting De Cromhouthuizen.

Rooster van aftreden	KvK inschrijving	einde termijn 1	herbenoemd	einde termijn 2
Babette Aalberts	01-01-2018	31-12-2020	01-01-2021	31-12-2023
Manuela Kalsky	01-01-2018	31-12-2020	01-01-2021	31-12-2023
Gerard Endedijk	24-07-2019	23-07-2022		23-07-2025
Kees Mylanus	23-12-2019	22-12-2022		22-12-2025
Linda Nooitmeer	15-09-2021	15-09-2024		15-09-2027

Onderweg van Annita Smit (detail - foto Anja Loepa)

8. FINANCIËN

Exploitatie, financieringsmix en eigen vermogen

Het nieuwe businessmodel van het Bijbels Museum, dat sinds de verhuizing in de zomer van 2020 in werking is getreden, is nog steeds in ontwikkeling. De exploitatie van het Bijbels Museum bestaat uit vaste en variabele – projectgerichte – kosten.

Vaste kosten

De vaste kosten worden voor het grootste deel gedekt door giften en legaten van vrienden van het museum, alsmede door een jaarlijkse bijdrage van Stichting De Cromhouthuizen, de voormalige eigenaar van de twee Cromhouthuizen te Amsterdam. Van deze stichting ontving het Bijbels Museum in 2019 en 2020 daarnaast eenmalige bijdragen, bedoeld om de transitie (verhuizing en inrichting, ontzamelproject, archiefproject en nieuwe vormgeving en website) goed te kunnen doormaken, en om aan de algemene reserves te kunnen toevoegen.

Variabele kosten

De variabele kosten worden vooral gemaakt voor de reizende tentoonstellingen en daaraan gelieerde activiteiten. De tentoonstellingen worden op basis van presales verkocht aan partnerlocaties, die zo bijdragen aan de kostprijs. Het resterende deel wordt extern gefinancierd via kostprijs verlagende subsidies van publieke en private fondsen. Omdat het businessmodel uitgaat van stijgende bijdragen van presentatiepartners,

maar niet iedere partner in staat is een grotere bijdrage te leveren, is tijd nodig om het nieuwe model kostendekkend te laten zijn. Het Bijbels Museum wil een divers palet aan presentatiepartners door het hele land en experimenteert de komende jaren met de verkoop aan locaties. Voor 2022 zijn al goede afspraken gemaakt met de presentatiepartner, ook over een bijdrage van de entree-opbrengsten. We merken dat het voor een aantal locaties echter moeilijk is om een substantiële bijdrage te leveren. Dat is niet eenvoudiger geworden sinds de covid-pandemie.

Aanvullende verkoopopbrengsten

Naast bovengenoemde verkopen van tentoonstellingen, zet het Bijbels Museum de komende jaren voor de exploitatie in op het genereren van de volgende verkoopopbrengsten:

- Het ontwikkelen van tentoonstellingen in opdracht van derden, rond thema's die inhoudelijk aansluiten bij het beleid van het Bijbels Museum.
- Het genereren van een percentage van de verkoop van kunst van door het museum geproduceerde tentoonstellingen. Een eerste pilot loopt vanaf medio 2021.
- Royalties van publicaties waarvoor we als auteur dan wel mede-uitgever optreden.
- Verkopen van objecten uit de collectie via veilingen en via andere partners. Het merendeel van de collectie is om niet overgedragen aan musea en andere

erfgoedpartners. Slechts een klein deel van de collectie wordt verkocht. Dit deel is inmiddels overgedragen aan partners die de verkoop organiseren. Hiervan zijn in 2022 nog enige opbrengsten te verwachten. Het betreft een activiteit voor de korte termijn.

Fondsenwerving

Voor ieder nieuw project worden fondsen geworven bij publieke en private cultuurfondsen en bij religieuze fondsen. Daarbij wordt per project op basis van de inhoud gezocht naar passende partners, die jaarlijks kunnen variëren. Daarnaast is de organisatie actief op zoek naar (nieuwe) fondsen en financiële partners die zich voor een langere periode aan het Bijbels Museum willen verbinden. Met het Predikfonds werd in 2021 een overeenkomst gesloten voor drie jaar. We ontvangen drie keer een bijdrage die door het museum vrij te besteden is en die in de praktijk aan de dekking van variabele tentoonstellingskosten wordt besteed. En met een gericht vriendenbeleid wil het museum tenslotte het aantal vrienden verder uitbouwen en deze fundamentele bron van inkomsten stabiliseren.

Legaten

Het Bijbels Museum ontvangt regelmatig legaten van vrienden, en zet daar ook de komende jaren weer actief op in. Zo'n legaat wordt bij de organisatie van het Bijbels Museum pas bekend na het overlijden van de donateur. Aan het eind van ieder boekjaar wordt in de begroting een inschatting gemaakt van de te ontvangen donateursbijdragen voor het volgende jaar. Het totaalbedrag verschilt van jaar tot jaar. Het definitieve bedrag aan ontvangen giften en

legaten over een boekjaar is pas op 1 januari van het volgende boekjaar bekend. Dit onderstreept het belang van reserves. Eind 2021 heeft het Bijbels Museum een 'bestemmingsreserve fluctuaties donateursbijdragen' gecreëerd, waarin de komende jaren de ontvangen legaten zullen worden opgenomen. Uit deze reserve zullen schommelingen in opbrengsten van vrienden worden opgevangen. Dit is direct in 2021 toegepast. Het Bijbels Museum ontving beduidend minder giften van vrienden dan was geprognosticeerd. Daar staat tegenover dat er in 2021 voor 49K aan legaten werden overgemaakt. De bijdrage van vrienden werd daarom aangevuld met bijdragen uit in 2021 ontvangen legaten. Het resterende deel van de legaten, vormt de 'bestemmingsreserve fluctuaties donateursbijdragen'.

Vanwege het natuurlijk verloop van het aantal donateurs en de onzekerheid op de fondsenmarkt voor culturele producties zal het eigen vermogen van het Bijbels Museum de komende jaren eveneens belangrijker worden om op terug te vallen.

Het Bijbels Museum sloot 2021 in financiële zin goed af, ondanks dat de fondsenwerving van publieke en private fondsen voor tentoonstellingen circa 30K tegenviel en ook de vrienden beduidend minder schonken dan was geprognosticeerd. Dit was te danken aan de ontvangen legaten, een hogere bijdrage van Stichting De Cromhouthuizen dan was voorzien en een niet voorziene verrekening met het Amsterdam Museum over de samenwerking van 2020. De stichting wist het eigen vermogen inclusief bestemmingsreserves op hetzelfde peil te houden als in 2020.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

OVERZICHT TENTOONSTELLINGEN EN ACTIVITEITEN

Tentoonstelling / Activiteit	Bijbehorende activiteiten
Dit is mijn verhaal: jongeren over geloof, hoop en inspiratie	
Museum Klooster Ter Apel, 25-09-2020 t/m 15-03-2021 (gesloten vanaf 14-12 vanwege lock down)	
Nieuwe Kerk Middelburg, 21-08 t/m 12-11-2021	Nieuwe Kerk Middelburg: 8-10-2021 Vriendendag
Verhalen van Hoop	
Amsterdam, Den Haag, Groningen, Rotterdam, Utrecht, outdoor, 26-4 t/m 27-5-2021	Online: <i>Deel je verhaal!</i> Uitnodiging tot inspreken eigen 'Verhaal van Hoop'. Meest bemoedigende verhaal kreeg fotoshoot met Cigdem Yuksel
Kees de Kort Ikonen	
Stadhuismuseum Zierikzee, 16-12-2020 t/m 21-6-2021 (gesloten tot 5-6-2021 vanwege lock down)	
Tijd en Eeuwigheid. Poëzie in beeld en woord	
Den Haag, Kloosterkerk en Escher in Het Paleis (duo-tentoonstelling), 1 juli – 19 sept 2021	Kloosterkerk: 12-7, 14-8 en 20-8-2021, Ontvangsten op uitnodiging met Carolien Croon en Annita Smit Webinar: 28-7-2021, <i>Tijd en Eeuwigheid en de papierkunst van Annita Smit</i> , door Marjolijn van Delft Kloosterkerk: 11-9-2021, Literaire inspiratiemiddag m.m.v. Gershwin Bonevacia, Marjolijn van Heemstra, Joke Hermsen, Mehmet Polat en Annita Smit Bilthoven, landgoed Renova: 17-10-2021, Symposion i.s.m. stichting Rozenkruis getiteld <i>De mens als kruispunt tussen tijd en eeuwigheid</i> .
	Met als sprekers: Gershwin Bonevacia, theoloog Sjon Groen, Marjolijn van Heemstra, Hugo van Hooreweghe – theoloog & Jung-expert – en Elly Nooyen die het thema belichtte vanuit het taoïstisch perspectief. Met muziek van harpisten-duo Carla Bos en Wendy Rijken.
Uden, Museum Krona, 23-10 2021 t/m 30-1-2022 (gesloten van 19-12-2021 t/m 25/1/2022 vanwege lock down)	Museum Krona: 14-11-2021, Literaire inspiratiemiddag m.m.v. Gershwin Bonevacia, Marjolijn van Heemstra, Joke Hermsen, Mehmet Polat en Annita Smit
House warming Corvershof	
	Amsterdam, kantoor Bijbels Museum: 12-10-2021, Ontvangst voor oud-vrijwilligers (16.00 uur) en overige relaties (18.00 uur)

BIJLAGE 2

PUBLICATIE DE TOEKOMST VAN EEN COLLECTIE. ONTZAMELEN IN DE PRAKTIJK

> Download hier de publicatie *De toekomst van een collectie. Ontzamelen in de praktijk*

II. VERKORTE JAARREKENING

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(NA RESULTAATBESTEMMING)

bedragen in euro

	<u>31 december 2021</u>	<u>31 december 2020</u>
ACTIVA		
<u>VASTE ACTIVA</u>		
<u>Financiële vaste activa</u>		
Overige vorderingen	2.037	2.617
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
Vorderingen	48.970	89.258
Liquide middelen	453.041	490.629
	<u>502.011</u>	<u>579.887</u>
	<u>504.048</u>	<u>582.504</u>

bedragen in euro

	<u>31 december 2021</u>	<u>31 december 2020</u>
PASSIVA		
<u>RESERVES EN FONDSSEN</u>		
Algemene reserve	307.858	369.396
Bestemmingsreserve Fluctuatie opbrengsten vrienden	15.855	0
Rita en Rudolf Boon-Schilling Fonds	70.678	74.428
Bestemmingsreserve toekomstige projecten	50.000	0
	<u>444.391</u>	<u>443.824</u>
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>		
Crediteuren	13.610	32.141
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	4.182	9.462
Overige schulden en overlopende passiva	41.865	97.077
	<u>59.657</u>	<u>138.680</u>
	<u>504.048</u>	<u>582.504</u>

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

bedragen in euro

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
BATEN			
Baten	6.450	0	41.723
Bijdragen uit private middelen	162.894	145.000	165.265
Subsidiebatens en fondsbijdragen	199.189	225.996	438.598
Som van de geworven baten	368.533	370.996	645.586
Financiële baten	167	0	7
SOM DER BATEN	368.700	370.996	645.593
LASTEN			
WERVINGSKOSTEN			
Lasten fondverwerving	17.558	53.800	23.911
Tentoonstellingen en activiteiten	125.494	125.346	197.695
	143.052	179.146	221.606
KOSTEN VAN BEHEER EN ADMINISTRATIE			
Personeelslasten	164.617	174.694	201.148
Overige bedrijfslasten	56.870	66.438	84.418
	221.487	241.132	285.566
SALDO VOOR FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	4.161	(49.282)	138.421
Rentelasten en soortgelijke lasten	(3.594)	(3.700)	(2.531)
SALDO	567	(52.982)	135.890
RESULTAATBESTEMMING			
Algemene reserve	(11.538)	(49.982)	135.890
Bestemmingsreserve Fluctuatie opbrengsten vrienden	15.855	0	0
Rita en Rudolf Boon-Schilling Fonds	(3.750)	(3.000)	0
	567	(52.982)	135.890

3. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

De doelstelling van Stichting Bijbels Museum (geregistreerd onder KvK-nummer 41199211), statutair en feitelijk gevestigd te Amsterdam is:

1. De Stichting heeft ten doel om door middel van kunstzinnige en culturele uitingen documentatie over de geschiedenis, achtergrond, inhoud en invloed van de Bijbel te verschaffen, en voorts al hetgeen met een en der rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord, mits in het algemeen belang.
2. De Stichting kent geen institutionele en/of financiële bindingen met kerken, kerkelijke organisaties, godsdienstige groeperingen en/of levensbeschouwelijke organisaties, die bepalend zijn voor het bestuur en/of beleid van de Stichting.
3. De Stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door productie van tentoonstellingen, programma's en activiteiten van kunstzinnige en culturele aard en die aan het publiek te presenteren
4. De Stichting heeft geen winstoogmerk.
5. De Stichting zal de Governance Code Cultuur toepassen.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Bijbels Museum zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640: Organisaties Zonder Winststreven.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De vier objecten die de collectie van het Bijbels Museum vormen, zijn niet gewaardeerd. Er zijn geen andere materiële vaste activa aanwezig.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, alsmede gekochte leningen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van

het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de winst-en-verliesrekening.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

Reserves en fondsen

Bestemmingsfonds Rita en Rudolf Boon-Schilling Fonds

Een deel van het eigen vermogen is als bestemmingsfonds afgezonderd en is daarmee niet vrij besteedbaar. Dit Rita en Rudolf Boon-Schilling Fonds mag worden aangesproken als de daaraan te besteden uitgaven overeenstemmen met de door dit fonds gestelde doelen.

Exploitatiereserve

Het deel van het eigen vermogen dat als exploitatiereserve wordt aangemerkt is vrij besteedbaar. De exploitatie-reserve wordt gevormd uit overschotten en tekorten uit hoofde van baten en lasten zonder bijzondere bestemming.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd middels een bestuursbesluit om gelden te reserve voor een specifiek doel. Zo is er met ingang van 2021 een reserve om fluctuaties in de donaties op te vangen alsmede een reserve voor bijzondere toekomstige tentoonstellingen en projecten.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Verantwoording van baten en lasten vindt in beginsel plaats op het tijdstip waarop zij betrekking hebben. Het exploitatiesaldo wordt bepaald als verschil tussen de baten toe te rekenen aan de desbetreffende periode en lasten op grond van historische kosten, tenzij anders vermeld. Verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn.

Baten

De inkomsten uit exploitatie betreffen verkoop van tentoonstellingen, entree voor activiteiten, alsmede overige inkomsten waaronder projectsubsidies onder aftrek van over de inkomsten geheven belastingen. Daarnaast worden (jaarlijks wisselende) bijdragen van donateurs ontvangen, alsook een jaarlijkse bijdrage van Stichting De Cromhouthuizen.

Lasten

De lasten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben ongeacht of zij tot uitgaven in dat verslagjaar hebben geleid.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-enverliesrekening.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

COLOFON

tekst Bijbels Museum

fotografie Arjan de Jager, Petra Katanic,

Willem Kuijpers, Anja Loepa, Marjolein Marreveld,

Siny Scholte Aalbes, Cigdem Yuksel

vormgeving OVERHAUS, communicatie en ontwerp

Kantoor Bijbels Museum

Nieuwe Herengracht 18

1018 DP Amsterdam

© Bijbels Museum 2022

